

Mjölkningshygien – avskiljande av mjölk

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan hittar du vägledning till bestämmelserna om att avskilja mjölk som har avvikande lukt, smak och färg samt mjölk från sjuka djur. Mjölk och råmjölk (kolostrum) från friska djur ska hanteras separat.

Om lagstiftningen

- Avsnitt IX, kapitel I, del II B, punkt 1 i bilaga III till förordning (EG) nr 853/2004

Mjölkning skall utföras hygieniskt, varvid i synnerhet följande skall säkerställa

b) Att mjölk och råmjölk från samtliga djur kontrolleras med avseende på organoleptiska eller fysikalisk-kemiska avvikelser av den person som mjölkar eller med en metod som ger liknande resultat och att mjölk och råmjölk som uppvisar sådana avvikelser inte används som livsmedel.

c) Att mjölk och råmjölk från djur som visar kliniska tecken på juversjukdom inte används som livsmedel annat än i enlighet med instruktioner från veterinär.

f) Att råmjölk mjölkas separat och inte blandas med obehandlad mjölk.

Kontrollpunkt

Mjölkningsen utförs på ett hygieniskt sätt genom att det finns ändamålsenliga rutiner för att upptäcka och avskilja avvikande mjölk (smak, doft, färg och liknande) och mjölk från sjuka djur. Sådan mjölk används inte som livsmedel.

Råmjölk (kolostrum) från friska djur mjölkas och hanteras separat.

Råmjölk (kolostrum) ska mjölkas och hanteras separat från obehandlad mjölk.

Vägledning (länsstyrelsernas mjölkchecklista punkt M15)

Kontrollera att det finns ändamålsenliga rutiner för:

- kontroll av mjölkens och råmjölkens egenskaper och att avvikande mjölk avskiljs och inte används som livsmedel,
- att avskilja mjölk och råmjölk från djur med tecken på juversjukdom och att mjölken inte används som livsmedel,
- att avskilja råmjölken och hantera den separat från obehandlad mjölk.

Kontrollera att kraven uppfylls i verksamheten. Gör en sammantagen bedömning av gjorda iakttagelser och avgör om livsmedelsföretagarens rutiner är tillräckliga och följs.

Kommentar

Fråga efter förmjölkningsrutiner och metoder för att upptäcka och avskilja mjölk med avvikande egenskaper, som kan vara tecken på sjukdom, till exempel med visuell kontroll av färg, flockar eller annat avvikande utseende eller med lämplig mätutrustning, till exempel vid robotmjölkning.

Gör en sammantagen bedömning av iakttagelserna och avgör om rutinerna för att avskilja mjölk uppfyller livsmedelslagstiftningens krav.

Senast uppdaterad 26 februari 2026 Ansvarig grupp ROR_LH